

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-7

5.1.2022

Gjensidige Forsikring ASA

Bygning - innbo (kombinert)

Skader og tap i forbindelse med flytting – unntak for skade ved flytting utført av innleid hjelp – sannsynliggjort tyveri?

Sikrede meldte om flere skader og tap oppstått i forbindelse med flytting til ny bolig. Sikrede krevde erstatning for tyveri av planter og tegninger samt skade på en TV og to urner. Sikrede forklarte at det var uvisst hvor eller hvordan tegningene ble borte. Videre opplyste sikrede om at et parti med planter hadde dødd, og at mat hadde blitt dårlig som følge av at han ble låst ute av sin gamle leilighet. Selskapet erstattet skaden på TVen og plantene som ble stjålet. Erstatningskravet for skaden på urnene, tyveriet av tegningene og skader som følge av at sikrede ble låst ute ble imidlertid avslått. Selskapet anførte at det ikke var sannsynliggjort skadeårsaker som det var ansvarlig for iht. forsikringsavtalen. Sikrede viste til at han hadde leid inn flyttehjelp, og selskapet gjorde gjeldende at forsikringen uansett ikke dekker skade ved flytting utført av innleid eller betalt hjelp. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde krav på ytterligere erstatning.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for skader og tap oppstått under flytting og som følge av at sikrede ble låst ute av sin leilighet.

Vilkår

Plutselig og uforutsett skade på innbo og løsøre ved:

(...)

- **Tyveri** (jf. straffeloven § 321)

(...)

- av annet innbo og løsøre i hele Norden inntil kr 30 000

(...)

Plutselig og uforutsett skade på innbo og løsøre dekker ikke:

(...)

- Ting som er mistet, tapt eller når skadeårsak er ukjent

- Underslag (jf. straffeloven § 324) og bedrageri (jf. straffeloven § 371)

(...)

Dekkes

Uhell hjemme

- Alle andre skader på ting i boligen og på privat uteareal, som skyldes en plutselig og uforutsett ytre hendelse

Uhell borte

- Alle andre skader på ting utenfor boligen og privat uteareal, i hele verden, som skyldes en plutselig og uforutsett ytre hendelse, inntil kr 30 000

(...)

Flytteforsikring

- Skader ved flytting til ny bolig innenfor Norge, som skyldes en plutselig og uforutsett ytre påvirkning.

Uhell, utleie og flytteforsikring dekker ikke:

(...)

- Ting som er mistet, tapt eller når skadeårsak er ukjent

(...)

- Skade ved flytting utført av innleid eller betalt hjelp

Sikrede meldte om tyveri av ca. tretti planter den 21.6.21. Ifølge skademeldingen fant tyveriet sted 19.6.21. Videre har beskrev sikrede hendelsen slik:

Da jeg holder på å flytte så var en stor del av flyttelasset mitt som inneholdt en meget stor del større og mindre grønne planter av liten og større verdi på vei til noen venner av meg på mellomlagring i (...) I løpet av tidsrommet før de rekker å hente mer enn en mindre del av lasset så har noen vært å forsynt seg av absolutt hele lasset med planter. Herunder kostbare hage/terrasseplanter, store grønne inneplanter og en nærmere 40 år gammel bonsai som jeg har arvet. Anslagsvis har dette minst en verdi på 40-50 000.

På selskapets forespørsel om mer informasjon svarte sikrede 23.6.21:

Så vidt meg bekjent sto de synlige i bakgården en liten stund i påvente av at de skulle bæres opp litt etter litt. (...) I tillegg viser det seg at det er blitt borte et par andre ting som to skisser (...), en tv også knuste to store urner til ca 6-7000 per stk (ikke iberegnet innhold i krukkene) under flyttingen i dag også.

Sikrede anslo at de to tegningene hadde en verdi på omtrent kr 20 000 hver. Selskapet ba om en oversikt med pris, alder og beskrivelse av gjenstandene 25.6.21.

Den 2.7.21 ga sikrede følgende opplysninger:

Jeg opplevde å komme hjem til skiftet lås den 07.06. Det var etter min mening ikke juridisk grunnlag for dette.

Uansett så har jeg måttet innfinne meg med å måtte flytte alt av innbo og løsøre ut av leiligheten, herunder en stor samling av planter jeg har brukt et par år på å anskaffe. Mesteparten av disse er nå døde pga hendelsen, men en brorpart av disse skulle tas hånd om hos venner i (...). I mellomtiden fra de ble fraktet fra (...) har de blitt oppbevart midlertidig i gårdsrommet på førstnevnte. Fra de har rukket å bli bært opp i bopelen til mine venner har de blitt fjernet/stjålet mens det ble ryddet plass i leiligheten.

Videre finner jeg ikke igjen to innrammede (...) skisser jeg hadde. Uvisst hvor eller hvordan de har blitt borte, må jeg anta at disse også er stjålet.

(...) tven min (denne er dog gammel) gikk i bakken ved et uhell under flyttingen til lagerplassering hos (...)

Sikrede oversendte oversikt over skadet og tapt innbo til selskapet. Plantene (med tilbehør) var oppgitt å ha en verdi på kr 111 051, og de to skissene var oppgitt å ha en samlet verdi på kr 30 000–40 000.

Selskapet bekreftet dekning for tyveriet av plantene 6.7.21. Videre informerte selskapet om at tap ved at planter dør og mat utgår ved låsbytte ikke dekkes av forsikringen.

Sikrede presiserte følgende 7.7.21:

Jeg var inntil nylig eier av to innrammede og signerte skisser (...). Disse ble med sikkerhet sist sett Lørdag 19.06 ca kl 1400 da jeg og de jeg hadde engasjert frivillig og ufrivillig til å hjelpe til med flyttingen, samlet alt av kunst, malerier og andre gjenstander av slik art i en og samme seksjon av leiligheten for lettere å kunne pakke de forsvarlig, og holde oversikt over de. Videre har samtlige gjenstander blitt båret ned til uteplassen

foran (...) og blitt stående her en liten stund før de så videre ble lastet om bord i flyttebilen og transportert til et av de to lagrene jeg har måttet leie hos (...). Dette Foregikk i tidsrommet mellom 18 og 19. Ved ankomst til lageret kunne jeg konstatere at det manglet to bilder, herunder tidligere nevnte skisser. Jeg må i så måte nesten gå ut i fra at det har tilstøtt de noe og at det er et resultat av andre krefter enn mine egne som gjør at de plutselig ikke er en del av flyttelasset jeg fikk fraktet fra min tidligere bopel til nåværende innbo-lager.

Den 8.7.21 viste selskapet til at knusing av urnene måtte meldes inn som en ny skade. Videre avslo selskapet dekning for tapet av tegningene og etterspurte dokumentasjon om skaden på TVen.

Selskapet erstattet skaden på TVen, men avslo skaden på urnene.

Sikrede sendte en klage til selskapets kundeombud 24.8.21 og krevde ytterligere dekning under flytteforsikringen. Kundeombudet opprettholdt selskapets vurdering 1.9.21.

Sikrede krever ytterligere erstatning og viser til at han har tilleggsdekningen "Innbo Pluss" hos selskapet. Sikrede ber om at skadene behandles som ett forsikringsoppgjør. Hva gjelder begrepet "flytting" teller det som å flytte når man flytter ut av et sted og senere inn et annet sted. At man er avhengig av å ha ting på et mellomlager, har ikke betydning. Sikrede viser til kvitteringer for innleie av flyttehjelp. Sikrede har så godt som mulig handlet i tråd med retningslinjene og føringene forsikringen legger og blir solgt inn som. I etterkant oppfattes det som en falsk trygghet å tegne en "Innbo Pluss"-forsikring. Det hele er lite i tråd med hva sikrede forventet av en slik forsikring, og sikrede mener det er overdrevet bruk av synsing og skjønn i vurderingene. Tegningene er og blir borte. Urnene er fortsatt knust. I tillegg kommer andre småskader på ting ut over det som opprinnelig er antatt.

Selskapet anfører at flytteforsikringen ikke kommer til anvendelse da eiendelene ikke ble flyttet til ny bolig, men til lagring hos venner og i et lager. Forsikringen dekker uansett ikke skade ved flytting utført av innleid eller betalt hjelp. Selskapet mener at det er riktig å vurdere hendelsene i separate saker selv om de er meldt som en skadesak av sikrede. Selskapet har utbetalt kr 30 000 for tyveriet av plantene iht. sumbegrensningen utenfor hjemmet. Det er utbetalt kr 1 999 etter aldersfradrag og fradrag av egenandel for TVen. Planter og annet som har tatt skade av at sikrede ikke har hatt tilgang til sin leilighet faller utenfor forsikringsdekningen. Det resterende kravet er avslått som følge av at det ikke er sannsynliggjort en skadeårsak som selskapet er ansvarlig for iht. avtalen.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapets erstatningsoppgjør er korrekt.

Nemnda slutter seg her til sekretariatets vurdering:

I din klage viser du til at tegningene fortsatt er borte og at urnene fortsatt er knust. Videre anfører du at det har oppstått andre småskader. Sekretariatet vil vurdere om du har krav på erstatning for tyveri av tegningene, skadene på urnene og skader på planter og matvarer som følge av at du ble låst ute av din leilighet.

Du krever at skadene/tapene behandles som ett forsikringsoppgjør. Hver skade skal i utgangspunktet behandles hver for seg. Flere skader kan likevel regnes som ett forsikringstilfelle under visse forutsetninger. Til illustrasjon vises det til Finansklagenemndas avgjørelse FinKN 2012-654 hvor nemnda uttalte følgende:

Videre har man lagt til grunn at hvor flere skader har samme bakenforliggende årsak kan dette regnes som ett forsikringstilfelle såfremt det er nær sammenheng mellom skadene i tid og rom, og det er nærliggende å se det slik at skadene skyldes "samme årsak".

Sekretariatet kan ikke se at det er grunnlag for å anse skadene/tapene du krever dekket som ett forsikringstilfelle. Det har uansett ikke betydning for sakens utfall, og vi ser derfor ikke grunn til å vurdere dette nærmere.

Tapet av tegningene

Forsikringen dekker tyveri (jf. straffeloven § 321) av innbo og løsøre i hele Norden inntil kr 30 000.

Når det gjelder vurderingen av dekning under tyverivilkåret bemerkes det at det etter norsk rett er kravstiller som har bevisbyrden for sitt krav, og at det i utgangspunktet er tilstrekkelig med alminnelig sannsynlighetsovervekt. Det innebærer at det må være mer enn 50 % sannsynlig at det har skjedd et tyveri.

Finansklagenemnda har flere ganger vurdert hvorvidt et tyveri er tilstrekkelig sannsynliggjort, blant annet i avgjørelsen FinKN 2018-908. Den saken gjaldt tap av smykker fra sikredes bolig.

Nemnda kom til at det ikke var dokumentert at tapet var omfattet av forsikringen med følgende begrunnelse:

Sikredes forsikring omfatter "tyveri", som betyr rettstridig borttagelse av sikredes gjenstander. Sikrede har bevisbyrden for tyveri, og normalt har nemnda krevet at tyveriet må dokumenteres ved at sikrede kan tidfeste tyveriet innenfor et rimelig tidsintervall og kan vise til en hendelse eller en anledning hvor tyveriet antagelig har funnet sted. (...) De tekniske undersøkelserne har ikke avdekket noe tegn på eller spor etter innbrudd. Det ble heller ikke funnet skader som var forenlig med oppbrytning av terrassedøren. Det er på det rene at alarmen ble utløst kl. 01.47 den 2.8., men dette er ikke i seg selv tilstrekkelig for å sannsynliggjøre tyveri eller annet tap. Det er heller ikke opplyst om en annen hendelse eller tidspunkt hvor innbrudd fremsto som sannsynlig.

Som det fremgår av avgjørelsen må tyveriet i utgangspunktet dokumenteres ved at sikrede kan tidfeste tyveriet nærmere, samt vise til en hendelse/anledning hvor tyveriet antagelig har funnet sted. Avgjørelsen er fulgt opp av nemnda i FinKN 2021-325 og 2021-326.

Du opplyste 23.6.21 at "det er blitt borte et par andre ting som to skisser (...) under flyttingen i dag også". Du forklarte 2.7.21 at du ikke finner igjen 2 innrammede skisser og at det er "Uvisst hvor eller hvordan de har blitt borte" men at du antar at de er stjålet. Den 7.7.21 forklarte du videre at du med sikkerhet så tegningene 19.6.21 ca. kl. 14. Tegningene ble sammen med andre gjenstander båret ned utenfor din leilighet og transportert til et lager rundt kl. 18 – 19.00. Ved ankomst til lageret oppdaget du at de 2 tegningene manglet.

Ut fra din forklaring, forsvant de 2 tegningene 19.6.21. Det er imidlertid uklart hvor og hvordan tegningene forsvant. Vi kan ikke se at du har vist til en hendelse hvor tyveriet antagelig har funnet sted utover at tegningene ble borte i forbindelse med flyttingen. Slik saken er fremlagt for sekretariatet, fremstår det som like sannsynlig at tegningene har blitt borte på andre måter som at de har blitt borte ved tyveri. Etter vår vurdering er det derfor ikke sannsynliggjort et dekningsmessig tyveri.

Ettersom det er uklart hvordan tegningene gikk tapt vises det til vilkårenes unntak for "Ting som er mistet, tapt eller når skadeårsak er ukjent".

Skader på urnene

Det følger av sikker rett at det er sikrede som har bevisbyrden for at det foreligger et forsikringstilfelle, jf. blant annet Høyesteretts avgjørelse inntatt i Rt. 2002 s. 1517. Det er derfor du som må sannsynliggjøre at det har oppstått en skade som selskapet svarer for iht. vilkårene. Det samme fremgår av fast og langvarig nemndspraksis. Se f.eks. nemndas avgjørelse i FinKN 2017-310:

Sikrede har bevisbyrden for at det foreligger en dekningsmessig skade, (...)

Vilkårspunktet for "Uhell borte" omfatter "skader på ting utenfor boligen og privat uteareal, i hele verden, som skyldes en plutselig og uforutsett ytre hendelse, inntil kr 30 000".

Formuleringen "plutselig" tilsier at skaden må oppstå raskt. I nemndspraksis er det lagt til grunn at skader som utvikler seg gjennom én dag må regnes som "plutselig", mens skader som utvikler seg over lengre tid ikke kan regnes som plutselig, jf. bl.a. FinKN 2021-620 og 2021-853.

I din melding til selskapet 23.6.21 forklarte du at to store urner til omtrent kr 6 000 – 7 000 hver knuste under flyttingen. Vi kan ikke se at dette er dokumentert. Dersom urnene har knust vil plutselighetsvilkåret være oppfylt.

Både dekningen for "Uhell borte" og flytteforsikringen har imidlertid unntak for skade ved "flytting utført av innleid eller betalt hjelp". Du viser til skjermbilder fra Vipps og opplyser om at du leide inn flyttehjelp. Ettersom skadene på urnene oppsto i forbindelse med flytting utført av innleid hjelp faller skadene inn under forsikringens unntak. Skadene er følgelig ikke dekningsmessige under forsikringen.

Øvrige skader

I din klage anfører du at det har oppstått andre "småskader". Basert på korrespondansen mellom partene ser vi at du har bedt om erstatning for skader på planter og matvarer som følge av at du ble låst ute av din leilighet.

I din melding til selskapet 2.7.21 oppga du at du kom hjem til skiftet lås 7. juni. Blant ditt innbo var "en stor samling av planter" som du har brukt et par år på å anskaffe. Du forklarte i meldingen at "Mesteparten av disse nå er døde pga. hendelsen". Den 6.7.21 sendte du følgende melding til selskapet:

Har ikke tenkt så mye på alt annet som feks alt av matvarer osv som man også måtte gjøre seg av med.

Ifølge vilkårspunktet for "Uhell hjemme" dekkes alle andre skader på ting i boligen som skyldes "en plutselig og uforutsett ytre hendelse".

Begrepet "ytre" tilsier at hendelsen må komme fra noe annet enn den forsikrede gjenstandens egne egenskaper. Se avgjørelsen FinKN 2021-885 hvor nemnda uttalte at:

Formuleringen "ytre" betyr "ytre" i forhold til den gjenstanden som er forsikret, her traktoren. Vann som kommer inn i tanken utenfra er derfor en "ytre" påvirkning.

At planter dør eller at mat utgår/blir dårlig skyldes ikke "ytre hendelser" ift. de aktuelle gjenstandene. Dette er skader som oppstår uten ytre påvirkning. Døde planter og utgått mat er følgelig ikke dekningsmessig under forsikringen.

Hva gjelder tyveriet av partiet med planter utenfor dine venners leilighet forstår vi det slik at selskapet allerede har utbetalt kr 30 000 for tapet.

Du har som nevnt dekning for tyveri som gjelder for "annet innbo og løsøre i hele Norden inntil kr 30 000". Erstatningssummen er i slike tilfeller begrenset til kr 30 000. Ettersom selskapet allerede har utbetalt kr 30 000 for tyveriet av plantene finner vi at oppgjøret er i samsvar med vilkårene.

Basert på ovennevnte er sekretariatets konklusjon at du ikke har krav på ytterligere erstatning under forsikringsavtalen.

Sikrede anfører i ettertid at urnene ble skadet under mellomlagring, og at dette er omfattet av vilkårene. Vilårene unntar skade ved "flytting utført av innleid eller betalt hjelp". Nemnda forstår situasjonen slik at flyttingen her skjedde med betalt hjelp. Formuleringen "flytting" omfatter hele flytteprosessen fra avgangssted til endelig ankomststed. Den omfatter derfor også mellomlagring.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).